

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 13P/211/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413212664
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Tomanicová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2014:1413212664.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred samosudkyňou JUDr. Tomanicovou Nadeždou vo veci starostlivosti o maloleté deti G. bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Bratislava, Vazovova 7/A, deti rodičov: otec - F. zastúpený BORLOKOVA&ASSOCIATES s.r.o., so sídlom Záhradnícka 46, Bratislava, advokátkou Mgr. Ľudmilou Borlokovou, matka - G. zastúpená advokátkou JUDr. Annou Völgyfyovou, advokátska kancelária Bratislava, Kolárska 4, o zmenu zverenia, o zníženie výživného, o vyslovenie zákazu styku otca s maloletými deťmi takto

rozhodol:

Návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí Kiškováčových: B. do jeho osobnej starostlivosti **s a z a m i e t a.**

Vyživovacia povinnosť otca voči maloletej G. **s a z n i ž u j e** zo sumy XXX € mesačne na sumu XXX € mesačne a voči maloletému W. **s a z n i ž u j e** zo sumy XXX € mesačne na sumu XXX € mesačne počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku sa návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a.**

Zároveň **s a v y s l o v u j e** zákaz styku otca s maloletými deťmi počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku na obdobie jedného roka, počas ktorého sa ukladá rodičom a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu na príslušnom odbornom referáte Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, ktorému sa zároveň ukladá, aby podal súdu správu o výsledku sociálneho poradenstva do 30 dní od jeho skončenia.

Týmto **s a m e n í** rozsudok tunajšieho súdu č.k. 11C 1/2011-231 zo dňa 18.1.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co 164/2012-271 zo dňa 9.4.2013 v časti o výživnom pre maloleté deti a v časti o úprave styku otca s maloletými deťmi.

Trovy znaleckého dokazovania v sume XXX,XX € je otec **p o v i n n ý** zaplatiť na účet tunajšieho súdu do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 11.9.2013 otec žiada, aby súd zmenil posledné súdne rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a zveril obidve maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti. V ten istý deň podal návrh na zníženie výživného pre maloleté deti, ktorým navrhuje, aby

súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť voči obidvom maloletým deťom od 1.8.2012 na sumy po XX € mesačne.

Návrhom zo dňa 7.7.2014 matka žiada, aby súd vyslovil zákaz styku otca s maloletými deťmi.

O všetkých troch predmetných návrhoch rodičov súd vykonal dokazovanie: oboznámením sa s obsahmi spisov tunajšieho súdu 13P 284/2010, 11C 1/2011, 13P 306/2012, vypočul k návrhom obidvoch rodičov, oboznámil sa so stanoviskom kolízneho opatrovníka maloletých detí, s listinnými dôkazmi súvisiacimi s vecou, ktoré rodičia k svojim návrhom založili do spisu, oboznámil sa so vzájomnými vyjadreniami rodičov k svojim návrhom, oboznámil sa s potvrdeniami o príjmoch rodičov, nariadil vo veci znalecké dokazovanie, vypočul znalkyňu, oboznámil sa s rodným listom ďalšej vyživovacej povinnosti otca, s potvrdením o príjme priateľky otca, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, a zistil, že:

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11C 1/2011-231 zo dňa 18.1.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co 164/2012-271 zo dňa 9.4.2013 (rozsudok tunajšieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 13.3.2012 a v časti o výživnom dňa 13.5.2013) bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, obidve deti boli zverené matke, výživné bolo určené sumami po XXX € mesačne na každé maloleté dieťa zvlášť a zároveň sa rodičia dohodli o úprave styku otca s deťmi pravidelne každý páry kalendárny víkend, každý nepáry kalendárny týždeň vždy v utorok pravidelne počas letných prázdnin posledné dva týždne v júli, každý páry kalendárny rok počas školských prázdnin a pravidelne počas ostatných sviatkov.

Otec vo vykonanom dokazovaní opakovane uvádzal, že na svojich obidvoch návrhoch trvá a v závere vykonaného dokazovania návrh matky navrhol zamietnuť.

Navrhol maloleté deti zveriť do jeho osobnej starostlivosti z toho dôvodu, že matka mu opakovane bráni v pravidelnom kontakte s deťmi, pričom on sa o kontakt s deťmi bezúspešne opakovane pokúša. Namietla správanie matky, ktorá podľa neho deťom v kontakte s ním bráni, a keďže v druhom polroku roku 2012 zistil závažné zanedbávanie výchovy detí zo strany matky - deti nie sú samostatné, nie sú poriadkumilovné, nezúčastňujú sa aktivít v škole. V návrhu žiadal ustanoviť znalca z odboru psychológie, ktorý by mal vyšetrovaním zistiť príčinu postoja detí k nemu, stanoviť predpoklady oboch rodičov pre výchovu a vyjadriť k vhodnosti zverenia detí do jeho osobnej starostlivosti. V rámci predmetného konania poukázal na skutočnosť, že podal aj návrh na výkon rozhodnutia vo veci jeho stretávania sa s maloletými deťmi, keďže matka mu v tomto bráni, konanie je vedené na tunajšom súde pod číslom 56Em 1/2013.

K návrhu, ktorý podal otec v ten istý deň, na zníženie výživného uviedol, že v decembri roku 2001 v dôsledku reštrukturalizácie u jeho bývalého zamestnávateľa H. stratil prácu, zmenili sa jeho zárobkové schopnosti a možnosti, pričom od 1.8.2012 sa mu podarilo zamestnať v spoločnosti H.. so sídlom v N. na pozícii výkonný riaditeľ s brutto príjmom XXX €, ktorý príjem je podstatne nižší oproti príjmu, ktorý dosahoval v minulosti, pričom v súčasnosti nie je v jeho zárobkových schopnostiach a možnostiach platiť X XXX. € mesačne bežné výživné na obidve deti spolu navrhol, aby súd jeho vyživovaciu povinnosť znížil na obidve deti od 1.8.2012 na sumy po XX € mesačne.

Matka v priebehu vykonávaného dokazovania podala návrh na vyslovenie zákazu styku otca s deťmi, v ktorom uviedla, že navrhuje kontakt otca s maloletými deťmi zakázať, nakoľko ani znalkyňa neodporúča v súčasnosti styk otca s deťmi, zároveň dala do pozornosti súdu, že na výživnom ku dňu 3.7.2014 jej otec dlží sumu XX XXX,XX €. Návrhy otca navrhla zamietnuť.

Z výpovede otca mal súd za preukázané, že je rozvedený, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému F. S maloletým F., s jeho matkou bývajú spolu v prenajatom 3-izbovom byte v N. na G.. pričom jeho priateľka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému O., ktorý má 14 rokov, žije s nimi v jednej domácnosti a navštevuje ZŠ v N. na H. ulici. Jeho priateľka poberá výživné XX € mesačne od otca maloletého O., s maloletým F. je na MD, poberá rodičovský príspevok, spolu s rodinnými prídavkami mesačne XXX €. Oznámil súdu, že výživné platí po XXX € mesačne, pretože na iné sumy výživného financie nemá, pričom s deťmi nie je v kontakte od novembra 2012. Pracuje od 11.10.2013 vo firme W., pričom jeho pracovný úväzok je 60% mesačne a zarobí čistú mzdu XXX € netto mesačne.

Z výpovede matky mal súd za preukázané, že je rozvedená, ďalšie vyživovacie povinnosti nemá, zamestnávateľa nezmenila, pracuje ako S. na cirkevnej spojenej škole sv. T. na G., s deťmi býva v N. na O. v 3-izbovom byte, pričom maloletá G. navštevuje od septembra 2013 8-ročné B. a maloletý W. je žiakom ZŠ. Tlmočila súdu stanovisko detí, že sa s otcom stretávať nechcú, nakoľko majú zo spolužitia s ním len negatívne zážitky.

Kolízny opatrovník maloletých detí po vykonanom dokazovaní, vzhľadom na závery znaleckého posudku navrhol návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti zamietnuť, poukázal na skutočnosť, že navrhované zníženie výživného pre maloleté deti nie je v ich záujme, ale vzhľadom na situáciu na strane otca, ktorú súdu odprezentoval, rozhodnutie o jeho návrhu na zníženie výživného ponechal na úvahu súdu od kedy a v akej sume súd zníži výživné a pokiaľ ide o návrh matky na vyslovenie zákazu styku otca s deťmi tak v tomto smere kolízny opatrovník maloletých detí poukázal na skutočnosť, že súd rozhoduje v čase aktuálnom, čiže tak ako bolo povedané znalkyňou súčasná situácia je taká, že deti odmietajú svojho otca a preto je toho názoru, že v súčasnosti je zákaz styku otca s deťmi ak bude vyslovený v ich záujme, a dal do pozornosti súdu, že z pohľadu výchovného opatrenia je situácia dlhodobejší proces, pričom kolízny opatrovník odporučil rodičom, aby zrealizovali rodinnú terapiu a po jej ukončení, po zvážení situácie podali návrh na úpravu styku.

Znalkyňa v znaleckom posudku, ktorý zaslal súdu dňa 4.6.2014 uviedla, že:

U maloletých detí G. a W. sa nezisťuje duševná porucha, ktorá by si v súčasnosti vyžadovala medicínsku intervenciu. U obidvoch detí je závažne narušený citový vzťah k otcovi, ktorý vznikol na základe negatívnych skúseností a prežívania otcovho správania v minulosti a je udržiavaný a posilňovaný situačnými faktormi. Odporúčaná psychologicko psychoterapeutická intervencia sa neuskutočnila, deti sa s otcom nestretávajú, žijú v ochrannom prostredí u matky, nemali žiadne možnosti ani podmienky ku kvalitatívnej zmene vzťahov.

Pre obidve deti je matka dominantným citovým objektom, majú k nej vytvorený intenzívny pozitívny citový vzťah a väzbu. K otcovi majú v súčasnosti odmietavý vzťah s prvkami nedôvery, u maloletého W. aj obavnými. K partnerke otca majú vzťah menej vyhranený, s prevažujúcimi odmietavými a kritickými prvkami, k jej deťom podobne. Matka má vybudovaný intenzívny citový vzťah k deťom s jasnými prvkami ochrannými. Otec má pozitívny vzťah k deťom, je frustrovaný z nemožnosti jeho konzumovania. U otcovej partnerky sa nezistili negatívne postoje vo vzťahu k deťom, ani u jej staršieho syna, mladší syn je vo veku, kedy sa nedajú jeho vzťahy k okoliu hodnotiť.

Obidvaja rodičia sú schopní poskytovať deťom pozitívne podnety pre ich psychický vývin. Matka je schopná v plnej miere saturovať citové a celkové potreby detí, zabezpečuje im prijímajúce, ich potreby uspokojujúce a bezpečné prostredie. Otec sa realizuje v dosiahnutí svojej snahy o kontakt s deťmi spôsobom, ktorý nie je pre deti vždy celkom čitateľný ani pozitívne emotívne vnímaný a spravovaný.

Deti citlivo vnímali konflikty medzi rodičmi, ich vzájomné vzťahové problémy a z toho vyplývajúce správanie. V správaní otca sa vyskytovali, aj vyskytujú formy a spôsoby správania, ktoré sú pochopiteľné a bez negatívnej odozvy realizovateľné v symetrických vzťahoch, pre dospelých, resp. jedincov na vyššom stupni zrelosti ako boli a sú maloleté deti. Pre deti boli zaťažujúce a stresujúce pre ich prežívanie. Vnímajú jeho dožadovanie sa stretávania ako ohrozujúce ich bezpečné prostredie u matky, a podobne ho vníma aj matka, čím sa odmietavé postoje k otcovi u detí fixujú.

Znalkyňa neodporúča zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca vzhľadom k zisteným poznatkom o psychickom stave a vzťahoch maloletých detí k rodičom.

Vzhľadom k aktuálnemu vzťahu a postojom detí k otcovi znalkyňa neodporúča v súčasnosti styk detí s otcom.

Direktívne nariadenie styku detí s otcom by bolo pre maloleté deti v súčasnosti traumatizujúce, predstavovalo by pre ne nadmernú psychickú záťaž. Trvalé eliminovanie otca z výchovy a starostlivosti o deti nie je pre ich harmonický vývin do budúcnosti pozitívne. Narušený vzťah k otcovi je potrebné kvalitatívne meniť postupne pod vedením odborníka, v procese psychologického poradenstva ev. psychoterapie, do ktorého je potrebné zahrnúť maloleté deti, aj rodičov.

Na pojednávaní dňa 9.12.2014 otec k svojim návrhom uviedol, že na obidvoch trvá, zároveň uviedol, že návrh matky navrhuje zamietnuť. Na tom istom pojednávaní matka uviedla, že ona navrhuje návrhy otca zamietnuť a jej návrhu v celom rozsahu vyhovieť.

Podľa § 26 zákona o rodine č. 36/05 Z.z. ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Podľa § 62 ods. 1 Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepinoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ods. 5 Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ods. 6 Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 ods. 1 Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Po vykonanom dokazovaní súd o návrhoch rodičov rozhodol tak ako je vo výroku tohto rozsudku uvedené.

Návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti zamietol, keď mal vykonaným dokazovaním preukázané, že v súčasnosti nie je v záujme maloletých detí, aby bola realizovaná zmena ich doterajšieho výchovného prostredia.

V tomto smere súd dáva do pozornosti obidvom rodičom, aby si uvedomili, že maloleté deti dlhodobo, niekoľko rokov žijú v nepriaznivom rodinnom ovzduší, v nepriaznivých vzájomných rodinných vzťahoch, ktoré im navzájom ich rodičia vytvorili. Nie je v záujme zabezpečenia ďalšieho riadneho vývoja maloletých detí, aby súd v súčasnosti autoritatívnym rozhodnutím zmenil radikálne ich doterajšie výchovné prostredie. U matky sa deti cítia spokojne, cítia v jej prítomnosti istotu, a je v ich záujme, aby sa pokojne a spokojne cítili aj naďalej. V tomto smere súd ešte poznamenáva, že opakovane niekoľko rokov odborníci, súd, kolízny opatrovník maloletých detí apelujú na rodičov, aby zmenili svoj vzájomný vzťah

k záujmu svojich detí a ak zmenu rodičia nevedia sami zrealizovať, aby požiadali o pomoc terapeutov. Rodičia dlhodobou, intenzívnou a opakovanou procedúrou z hľadiska rodinnej terapie odmietajú. Podľa názoru súdu v tomto prípade jednoznačne v neprospech svojich maloletých detí.

Pokiaľ ide o ďalší návrh otca na zníženie výživného súd vo svojom rozhodnutí vzal do úvahy predchádzajúce súdne rozhodnutie, ktoré v časti o určení výživného nadobudlo právoplatnosť dňa 13.5.2013 a to tak, že sumy po XXX € mesačne výživné na každé maloleté dieťa zvlášť boli rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave potvrdené. Nie je v záujme zabezpečenia odôvodnených zvyšujúcich sa potrieb maloletých detí, aby bolo výživné znížené, ale s prihliadnutím na všetky zmeny, ktoré od posledného súdneho rozhodnutia nastali a síce, odôvodnené rozviazanie pracovného pomeru otcom u posledného zamestnávateľa, jeho obdobie nezamestnanosti, jeho zamestnanosť s nižším príjmom a skutočnosť, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, s prihliadnutím na skutočnosť, že od právoplatnosti tohto rozhodnutia súd vyslovil zákaz styku otca s deťmi, súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť voči deťom na sumy po XXX € mesačne, ktoré sumy súd považuje za jednak za sumy, ktoré sú v schopnostiach a možnostiach na výživu maloletých detí poslať a jednak za sumy potrebné na pokrytie odôvodnených mesačných výdavkov maloletých detí s prihliadnutím na skutočnosť, že ich matka má priemerný mesačný zárobok cca XXX € netto, a to od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V tomto smere súd dáva do pozornosti otca, že svoje pracovné zaradenie by mal opakovane prehodnotiť tak, aby bol zamestnaný na sto percent.

Vo svojom rozhodnutí, po vykonanom dokazovaní, vzhľadom na závery znaleckého posudku a odporúčanie znalkyne, súd v tomto prípade vyslovil zákaz styku otca s deťmi, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia na obdobie jedného roka, počas ktorého uložil rodičom a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu. Účelom tohto poradenstva má byť jednoznačne postupná náprava vzájomného vzťahu obidvoch detí s otcom. Tak ako súd zhora konštatoval, obidvaja rodičia postupne niekoľko rokov vytvárajú deťom absolútne nevhodné prostredie na vytváranie kladného citového vzájomného vzťahu k otcovi. Vo všetkých doterajších konaniach rodičia odprezentovali vzájomný nepriaznivý vzťah a na tento nadväzujúci nepriaznivý vzájomný vzťah detí k otcovi. Súd im v tomto dáva do pozornosti, že vzájomný vzťah bývalých manželov, dospelých osôb je na úplne diametrálne odlišnej úrovni ako je vzťah jednotlivého rodiča k deťom, a v tomto prípade je nanajvyššie žiaduce a jednoznačne v záujme maloletých detí, aby na náprave vzťahu detí k otcovi začali rodičia intenzívne, pod odborným vedením, pracovať.

Pokiaľ toto odporúčanie rodičia zrešpektujú, je predpoklad, že vzťah detí k otcovi sa zmení - zlepší, a budú sa chcieť s ním stretávať tak, aby to bolo jednoznačne v ich záujme. V opačnom prípade sa rodičia postarajú o to, aby sa nepriaznivé životné skúsenosti maloletých detí, ktoré získali v rámci spolužitia s rodičmi, v nich natrvalo zakonzervovali, čo pre ich ďalší osobný vývoj nebude priaznivé.

O trovách znaleckého dokazovania súd rozhodol po zhodnotení znaleckého dokazovania tak, že zvyšok trov znaleckého dokazovania v sume XXX,XX eur uložil ako povinnosť zaplatiť otcovi na účet tunajšieho súdu do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré riešenie je v súlade s ustanovením § 148 ods. 1 prvá veta O.s.p. v spojení s § 160 ods. 1 O.s.p.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, písomne, trojmo, do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 O. s. p.).

Pri rozsudkoch predbežne vykonateľných plyní lehota na plnenie od ich doručenia. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá

vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia.